XAQANİ ŞİRVANİNİN HƏYAT VƏ YARADICILIĞININ ƏSAS TARİXLƏRİ

Dünya şöhrətli Azərbaycan şairi, mütəfəkkir, Azərbaycanda İntibah dövrü ədəbiyyatının ilk qüdrətli nümayəndəsi Əbu Bədil Əfzələddin İbrahim İbn Əli Nəccar İbn Osman İbn İbrahim Həqaiqi Həssanül-Əcəm Xaqani Şirvani 1126-cı ildə Şamaxıda anadan olmuşdur.

1134	8 yaşında atasını itirmiş, dövrünün tanınmış alimi olan əmisi Kafiəddin Ömərin himayəsində təhsil almışdır.
1140	Əbül-Üla Gəncəvi ilə tanış olur, onun şagirdi olur.
1140-1145	Şirvanşahlar sarayına dəvət olunmuş, Əbül-Üla Gəncəvinin tövsiyəsi ilə “Xaqani” (xanların şairi) təxəllüsünü qəbul etmişdir.
1152-1155	III Məniçöhr və onun varislərinə həsr etdiyi qəsidələrlə şöhrət qazanır.
1156	Saray əyləncələrindən və ikiüzlülükdən narazı qalan şair Şirvanşahdan ayrılmaq istəyərkən həbs olunmuş, məşhur “Həbsiyyə” silsiləsindən olan şeirlərini bu dövrdə yazmışdır.
1156	Həcc ziyarətinə yola düşmüş, İraq, Suriya və Hicaz ərazilərini gəzmişdir. Bu səyahət onun məşhur “Töhfətül-İraqeyn” (İki İraqın hədiyyəsi) poemasının yaranmasına vəsilə olmuşdur.
1173	Ailəsi ilə birlikdə Şirvanı tərk etmiş, Təbrizə köçmüşdür.
1176	İkinci Dəfə Kəbə ziyarətində olur, oradan Təbrizə qayıdıb burada daimi məskunlaşır, ömrünün sonuna qədər təbrizdə yaşamışdır.
1199	Təbriz şəhərində vəfat etmiş və orada dəfn olunmuşdur. Şairin məzarı Təbrizin Sürxab qəbiristanlığındakı “Şairlər məqbərəsi” adlanan yerdədir.

1955	Məmməd Rahim tərəfindən “Xaqani” mənzum dramı yazılmışdır.
1980	“Xaqani” filmi çəkilmişdir.
2004	“Seçilmiş əsərləri” çap olunmuşdur.
2005	“Seçilmiş əsərləri” çap olunmuşdur.
2013	“Seçilmiş əsərləri” çap olunmuşdur.
2019	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 7 may 2019-cu il tarixli 211 nömrəli Qərarı ilə Şirvani Azərbaycan Respublikasında əsərləri dövlət varidatı elan edilən müəlliflərin siyahısına daxil edilmişdir.
2020	Sona Abbasəliqızı tərəfindən “Sözün xaqanı” romanı yazılmışdır.
2020	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun "Ortaq başlanğıc və İntibah dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı" şöbəsinin alimlərindən ibarət kollektiv tərəfindən “Xaqani Şirvani həyatı və yaradıcılığı” kitabı çap olunmuşdur.
2022	Şabran şəhərində “Xaqani Poeziya Evi”nin qarşısında heykəli qoyulmuşdur.
2026	Azərbaycan Şairi Xaqani Şirvaninin 900 İllik Yubileyinin Qeyd Edilməsi Haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev Sərəncam imzalamışdır.